

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Grupa Robocza – Programowanie Wspólnej Polityki Rolnej

Warszawa 31 lipca 2026 r.

Materiał informacyjny z szóstego posiedzenia Grupy Roboczej ds. programowania Wspólnej Polityki Rolnej po 2027 roku

W dniu 31 lipca 2026 r. odbyło się szóste posiedzenie Grupy Roboczej ds. Programowania Wspólnej Polityki Rolnej po 2027 roku, funkcjonującej w ramach prac nad przygotowaniem projektu Planu Partnerstwa Krajowego i Regionalnego na lata 2028–2034. Spotkanie przeprowadzono w formule on-line z wykorzystaniem platformy MS Teams. Wśród uczestników (294 osoby) byli przedstawiciele: administracji publicznej, środowiska naukowego, organizacji rolniczych, izb rolniczych, instytutów badawczych, jednostek doradztwa rolniczego oraz innych podmiotów zaangażowanych w proces przygotowania rozwiązań dla Wspólnej Polityki Rolnej po 2027 roku.

Tematem przewodnim posiedzenia była odporność ekonomiczna gospodarstw rolnych. Program posiedzenia obejmował cztery prezentacje wprowadzające a następnie dyskusję uczestników.

OTRWARCIE POSIEDZENIA

Posiedzenie otworzył pan Bogdan Pomianek, Przewodniczący Grupy Roboczej, wskazując, że jest ono kontynuacją rozmów dotyczących budowania odporności sektora rolnego. Przypomniął, że poprzednie spotkanie (21.07.2026) poświęcone było odporności środowiskowej i klimatycznej, natomiast obecna debata koncentruje się na odporności ekonomicznej gospodarstw rolnych oraz całego sektora rolno-spożywczego. Podkreślił, że budowanie odporności jest procesem wielowymiarowym, obejmującym zarówno rozwój wiedzy ekonomicznej, profesjonalizację zarządzania gospodarstwami, wdrażanie nowych modeli biznesowych, rozwój przetwórstwa, skracanie łańcuchów dostaw, poprawę wydajności produkcji, tworzenie lokalnych systemów żywnościowych, jak również stosowanie cyfryzacji, nowych technologii oraz współpracy pomiędzy producentami. Wskazał, że celem spotkania jest identyfikacja kierunków działań, które powinny znaleźć odzwierciedlenie w przyszłej Wspólnej Polityce Rolnej.

PREZENTACJE

WYZWANIA GLOBALNE A BUDOWANIE ODPORNOŚCI POLSKIEGO SEKTORA ROLNO-ŻYWNOŚCIOWEGO - PERSPEKTYWA UMÓW HANDLOWYCH UE – dr hab. Łukasz Ambroziak, prof. IERiGŻ-PIB

Pan dr hab. Łukasz Ambroziak podkreślił, że współczesna produkcja żywności funkcjonuje w ramach globalnych łańcuchów wartości, w których produkcja rolna, środki produkcji, logistyka, transport, przetwórstwo i handel stanowią **system naczyń połączonych**. Wskazał, że odporność ekonomiczna sektora oznacza zdolność do przewidywania zagrożeń, absorpcji skutków kryzysów, dostosowywania się do nowych warunków oraz transformacji modelu funkcjonowania przy zachowaniu konkurencyjności i dochodowości.

Omówił najważniejsze wyzwania globalne, do których zaliczył niestabilność geopolityczną, konflikty zbrojne, zmiany klimatyczne, rosnące wymagania środowiskowe, rozwój nowych technologii, sztucznej inteligencji i rolnictwa precyzyjnego, a także proces liberalizacji handlu międzynarodowego realizowany poprzez umowy handlowe UE. Wskazał, że **umowy handlowe** tworzą zarówno nowe możliwości eksportowe, jak i zwiększają konkurencję na rynku unijnym. Szczegółowo omówił mechanizmy ochronne stosowane przez Unię Europejską, w tym kontyngenty taryfowe, klauzule ochronne, wyłączenia produktów szczególnie wrażliwych oraz utrzymanie norm sanitarnych i fitosanitarnych.

Ponadto zaznaczył, że **odporność ekonomiczna** polskiego sektora rolno-spożywczego **powinna być budowana poprzez** dywersyfikację rynków zbytu, zwiększanie eksportu produktów o wysokiej wartości dodanej, rozwój rozpoznawalnych marek żywnościowych, modernizację gospodarstw i przetwórstwa, rozwój rolnictwa precyzyjnego oraz wzmacnianie współpracy w ramach łańcucha żywnościowego. Wskazał również na konieczność rozwijania narzędzi zarządzania ryzykiem, wspierania systemu ubezpieczeń, funduszy stabilizacji dochodów oraz wzmacniania pozycji rolników w relacjach z kolejnymi ogniwami rynku. Podkreślił znaczenie promocji eksportu oraz zwiększania obecności polskiej administracji i ekspertów na rynkach zagranicznych.

INICJATYWY NA POZIOMIE UE W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA I ODPORNOŚCI – KONTEKST DYSKUSJI O WSPIERANIU ODPORNOŚCI ROLNICTWA W RAMACH NOWEJ WPR – dr Waldemar Guba, Departament Rynków Rolnych i Energii w MRiRW

Pan dr Waldemar Guba przedstawił unijną perspektywę odporności i bezpieczeństwa gospodarczego. Omówił najważniejsze dokumenty strategiczne Unii Europejskiej dotyczące gotowości kryzysowej, bezpieczeństwa gospodarczego, odporności infrastruktury krytycznej oraz

bezpieczeństwa żywnościowego. Wskazał na rozwój nowych mechanizmów planowania awaryjnego, analiz ryzyka i zarządzania kryzysowego.

Podkreślił, że współczesne podejście do odporności odchodzi od reagowania na skutki kryzysów na rzecz ich przewidywania i przygotowywania scenariuszy działań wyprzedzających. Zwrócił uwagę na znaczenie ciągłości dostaw żywności jako podstawowego elementu bezpieczeństwa żywnościowego. Wskazał, że odporność powinna być budowana nie tylko na poziomie produkcji rolnej, lecz całego łańcucha wartości. Szczególną uwagę poświęcił znaczeniu dywersyfikacji produkcji, źródeł zaopatrzenia, rynków zbytu oraz rozwojowi krótkich łańcuchów dostaw. Podkreślił również znaczenie planowania awaryjnego, analiz scenariuszowych i testów odporności jako nowych elementów zarządzania sektorem.

BUDOWANIE ODPORNOŚCI EKONOMICZNEJ W SEKTORZE ROLNYM - dr hab. Wawrzyniec Czubak, prof. Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu

Profesor Wawrzyniec Czubak przedstawił zagadnienie odporności ekonomicznej z perspektywy pojedynczego gospodarstwa rolnego. Zwrócił uwagę, że odporność oznacza zdolność do przygotowania się na kryzysy, ich przewidywania, reagowania i adaptacji. Wskazał, że najważniejszym poziomem budowania odporności pozostaje gospodarstwo rolne, natomiast polityka publiczna może wspierać rolników odpowiednimi instrumentami.

Przedstawił rodzaje ryzyk oddziałujących na gospodarstwa rolne, obejmujące ryzyka klimatyczne, biologiczne, ekonomiczne, rynkowe, regulacyjne, instytucjonalne, energetyczne oraz społeczne. Podkreślił, że odporność można zwiększać poprzez dywersyfikację działalności, integrację poziomą i pionową, rozwój kapitału ludzkiego, wzrost umiejętności zarządczych, rozwój oszczędności oraz inwestycje w nowoczesne technologie.

Zaprezentował wyniki badań wskazujące, że gospodarstwa realizujące kompleksowe inwestycje osiągają wyższe dochody, większą produkcję, wyższą produktywność oraz większą odporność na kryzysy. Podkreślił również, że inwestycje mogą jednocześnie zwiększać konkurencyjność i poprawiać wyniki środowiskowe. Na podstawie analiz wskazał, że ograniczanie nawożenia przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii nie musi prowadzić do spadku produkcji, a może jednocześnie poprawiać dochodowość gospodarstw. W jego ocenie silne, konkurencyjne i dobrze zarządzane gospodarstwa stanowią podstawę odporności całego sektora rolnego.

ODPORNOŚĆ EKONOMICZNA GOSPODARSTW ROLNYCH. JAKIE INSTRUMENTY I DZIAŁANIA MOGĄ NAJSKUTECZNIEJ WZMACNIAĆ ODPORNOŚĆ EKONOMICZNĄ GOSPODARSTW ROLNYCH W OBLICZU ROSNĄCEJ ZMIENNOŚCI RYNKÓW I RYZYK PRODUKCYJNYCH?

Pan Bogdan Pomianek podsumował główne wnioski płynące z prezentacji ekspertów dotyczących odporności ekonomicznej i konkurencyjności sektora rolnego. Zwrócił uwagę, że wyniki badań przedstawione przez prelegentów potwierdzają pozytywny wpływ inwestycji na wzrost produkcji, dochodów i stabilności gospodarstw. Wskazał również na znaczenie dywersyfikacji dochodów oraz współpracy rolników w ramach grup i organizacji producentów. Podkreślił rolę płatności bezpośrednich jako podstawowego narzędzia stabilizującego sytuację ekonomiczną gospodarstw rolnych. Zaznaczył, że budowanie odporności nie ogranicza się do inwestycji materialnych, ale wymaga także rozwijania wiedzy i kompetencji rolników. Istotnym elementem jest również umiejętność korzystania z danych, systemów monitorowania oraz narzędzi wspierających zarządzanie ryzykiem.

Na zakończenie zachęcił uczestników do dyskusji nad tym, jakie działania i instrumenty WPR powinny w przyszłości najskuteczniej wzmacniać konkurencyjność oraz odporność polskiego rolnictwa.

DYSKUSJA

Oddając głos zebrany, pan Bogdan Pomianek wyświetlił pytania, które były podstawą do dyskusji:

1. Jakie potrzeby i działania w zakresie wzmacniania konkurencyjności oraz odporności sektora rolno-spożywczego na ryzyka ekonomiczne, rynkowe, biologiczne i energetyczne powinny być priorytetowo wspierane ze środków publicznych? Proszę wskazać najważniejsze obszary oraz przykłady działań (np. inwestycje, wsparcie dochodów, rozwiązania prawne i administracyjne, współpraca rolników, transfer wiedzy, cyfryzacja, OZE, przygotowanie planów odporności gospodarstw, inne).
2. W jaki sposób odporność ekonomiczna na poziomie gospodarstwa przyczynia się do odporności całego łańcucha dostaw? Jakie inwestycje/działania na poziomie gospodarstwa należy wspierać, aby wzmocnić odporność systemu żywnościowego? Czy zwiększenie odporności kolejnych ogniw łańcucha rynkowego (przetwórstwo, handel) może zwiększyć poczucie bezpieczeństwa/stabilności działalności rolniczej?
3. Czy doradcy i dostawcy środków produkcji promują pośród rolników świadomość znaczenia odporności (na kryzysy/katastrofy)? Jednocześnie czy rolnicy zgłaszają potrzeby wsparcia działań /inwestycji stricte ukierunkowanych na zwiększenia odporności ich gospodarstw?

W dyskusji uczestnicy przedstawili następujące kwestie jako najważniejsze obszary budowania odporności sektora rolnego

1. Wiedza, doradztwo i wykorzystanie danych

Uczestnicy wielokrotnie podkreślali, że odporność gospodarstw rolnych zależy nie tylko od wsparcia finansowego, ale również od jakości zarządzania, dostępu do informacji oraz transferu wiedzy. Jako kluczowe wymieniono postulaty:

- wzmacnianie systemu doradztwa rolniczego,
- rozwój szkoleń i kompetencji zarządczych rolników,
- lepsze wykorzystanie danych do oceny skuteczności polityk publicznych,
- integracja baz danych administracji rolnej,
- zwiększenie dostępności i jakości danych statystycznych.

2. Inwestycje zwiększające odporność gospodarstw.

Szczególnie istotne inwestycje w:

- rolnictwo precyzyjne i cyfryzację,
- systemy wspomagania decyzji,
- przechowywanie i infrastrukturę magazynową,
- przetwórstwo rolno-spożywcze,
- odnawialne źródła energii i biogazownie,
- retencję wody i modernizację systemów melioracyjnych.

3. Woda i adaptacja do zmian klimatu

- rozwój retencji,
- poprawę gospodarowania wodą,
- inwestycje ograniczające skutki suszy,
- zwiększanie odporności produkcji rolniczej na zmiany klimatyczne.

4. Współpraca i organizowanie się producentów

Podkreślono znaczenie:

- organizacji producentów,
- integracji poziomej i pionowej,
- współpracy między gospodarstwami,
- rozwoju spółdzielczości i innych form współdziałania.

Działania te wzmacniają pozycję negocjacyjną rolników, poprawiają dostęp do rynku i zwiększają odporność na wahania cen.

5. Systemy jakości i wartość dodana

Za istotny element wzmacniania konkurencyjności uznano:

- oznaczenia geograficzne,
- produkty regionalne,
- certyfikowane systemy jakości,

jako pozwalające zwiększać wartość dodaną produkcji oraz wzmacniać pozycję producentów na rynku.

6. Instrumenty finansowe i stabilność dochodów

Podkreślono znaczenie:

- płatności bezpośrednich stabilizujących dochody,
- kredytów płynnościowych,
- gwarancji finansowych,
- szerszego wykorzystania instrumentów zwrotnych wspierających rozwój gospodarstw.
- konieczność kierowania wsparcia do gospodarstw posiadających potencjał rozwojowy.

7. Bezpieczeństwo żywnościowe i produkcja zwierzęca

Wskazano na potrzebę:

- wzmacniania krajowego bezpieczeństwa żywnościowego,
- rozwoju produkcji zwierzęcej,
- zwiększania krajowych źródeł białka,
- poprawy bioasekuracji,
- skuteczniejszego przeciwdziałania chorobom zwierząt.

8. Otoczenie prawne i administracyjne

Zwrócono uwagę na potrzebę:

- uproszczenia procedur administracyjnych,
- ograniczania barier dla inwestycji,
- stabilności regulacyjnej,
- zmian w przepisach dotyczących organizacji producentów i umów kontraktacyjnych.

9. Przygotowanie na przyszłe wyzwania

Wśród kluczowych zagadnień strategicznych wymieniono:

- wpływ przyszłego członkostwa Ukrainy w UE na WPR,
- skutki umów handlowych dla poszczególnych sektorów i regionów,
- bezpieczeństwo dostaw środków produkcji,
- odporność na kryzysy cenowe, klimatyczne i sanitarne.

PODSUMOWANIE

Na zakończenie spotkania pan Bogdan Pomianek podkreślił znaczenie działań na rzecz ujednolicenia słowników i danych wykorzystywanych przez różne instytucje, wskazując, że spójne dane są warunkiem prowadzenia rzetelnych analiz i skutecznego podejmowania decyzji. Zwrócił uwagę, że proces standaryzacji jest dopiero na początku drogi, ale już teraz przynosi korzyści w zakresie ograniczania niejednoznaczności oraz poprawy jakości informacji. Jednocześnie zaznaczył, że szersze udostępnianie danych wiąże się również z ryzykiem ich niewłaściwego wykorzystania, dlatego wymaga odpowiedzialnego podejścia.

Podsumowując spotkanie, podziękował wszystkim uczestnikom za aktywny udział, wartościowe prezentacje oraz merytoryczną dyskusję. Zapowiedział również kontynuację prac Grupy w ramach kolejnych spotkań. **Następne spotkanie zorganizowane zostanie we wrześniu (informacje pod koniec sierpnia).** Wśród planowanych tematów wymienił m.in. kwestie współpracy oraz prezentację dobrych praktyk. Zachęcił także uczestników do zgłaszania uwag do projektu wytycznych Komisji Europejskiej dotyczących DNSH, podkreślając znaczenie aktywnego udziału wszystkich zainteresowanych stron w procesie konsultacji.

Klauzula informacyjna o zasadach przetwarzania Państwa/Pani/Pana danych osobowych dostępna jest pod adresem: www.gov.pl/rolnictwo/polityka-przetwarzania-danych-osobowych